

Tu podries ser immortal!

Josep Barjuan i Sanz

Tota la història està plena d'exemples de com s'han superat amenaces amb les fortaleses humanes, però no sempre a un baix cost o sense danys col·laterals.

Tota la història de la humanitat està plena d'intents de reglar aquests desajustos de la convivència: religions, filosofies, legislacions, teories econòmiques... Sempre barrejats amb la cultura i característiques rituals de cada grup.

Mai hem sabut trobar el màxim denominador comú a totes elles que ens permetés prendre les decisions més assenyades que donessin una solució equilibrada entre el desig personal i la conveniència social.

Aquest seria la poció màgica que alleugeraria l'eterna contradicció.

I entremig, l'enorme angoixa a la finitud i a la mort.

Però som el que som perquè hem apostat per ser un animal social. A l'agrupar-nos hem aconseguit molts avenços. Ara no podem renunciar unilateralment a una part important dels components de la nostra millora com a espècie.

No podem adscriure'ns als Drets Humans i després renunciar a la responsabilitat col·lectiva i a la part proporcional que ens toca.

Hem de deixar la hipocresia i passar a la proactivitat social.

No som formigues perquè tenim una característica meravellosa que es diu individualitat i podem accedir a tots els papers de l'auca, i revelar-nos si algú juga amb cartes marcades per l'atzar.

Som animals socials i per molt que ens pesin els milions d'anys d'evolució genètica on les lleis de la "natura" eren les que marcaven el rumb de l'evolució, ara hem accedit a la consciència. I és una consciència social on no podem oblidar el proïsme, ni el mitjà natural, finit i valuós on vivim i on han de viure moltes i moltes més generacions.

Perquè no som el final de res, només una baula que uneix una generació i una altra en un temps limitat on podem gaudir de les emocions que ens hem trobat com el bé més preuat del nostre existir i que no podem menystenir ni malbaratar, en un món on no cal buscar sentit atès que el sentit som nosaltres i es diu vida. Vida en comunitat.

Des que vàrem ser conscients del nostre existir i vam experimentar la gran satisfacció de sentir-nos amos del nostre *devenir*, va aparèixer la persistent i dolorosa angoixa del deixar d'existir. La por a la mort.

Tots els pensaments filosòfics, des de l' inici dels temps, han intentat donar resposta a la incertesa del nostre origen i a la tragèdia de la desaparició de la nostra individualitat.

Les religions s'han ofert també com a salvadores d'aquest problema vital, al marge de la tossadesa dels arguments de la ciència. Els mites i els ritus han estat els artefactes culturals que han intentat reduir l'angoixa a la finitud, sense massa èxit.

I davant de tot això el ser humà persisteix en la seva recerca de la transcendència com a única via a la persistència infinita. Perpetuem l'espècie amb la transmissió dels nostres gens, però no és suficient per a satisfer les nostres ànsies de perpetuar la nostra individualitat. Volem deixar la nostra petjada amb obres, idees i influències, però ens entristeix profundament saber que sempre hi haurà una persona que serà l'última que llegirà les nostres memòries.

D'altra banda, els avenços genètics ens posen a l'abast la possibilitat de la nostra clonació i rèplica, però també fan trontollar els fonaments de la nostra ètica i el nostre posicionament davant de les "lleis naturals".

Malgrat això, la clonació no comporta el manteniment de la identitat atès que la memòria i l'autoconsciència no són condicions genètiques que es puguin replicar ni inserir a una nova individualitat, o almenys de forma directa.

Però també es cert que la nostra identitat no només està formada per una base biològica pròpia de l'individu sinó que són altres factors externs de relació amb els altres que conformen la nostra identitat, a la qual hem d'afegir la nostra identitat digital i les nostres propietats i drets adquirits que també modelen el nostre "jo-social".

En aquest univers identitari hem vist com la consciència, la identitat i la memòria poden tenir moltes més accepcions de les que ens podíem imaginar.

La complexitat de la identitat humana és extrema i pot manifestar-se en polifacètiques i variades formes. La memòria i els records no són imprescindibles, ni són exclusius per a configurar la identitat.

Aquestes individualitats es relacionen en un entorn social mitjançant unes normes que es troben molt lluny de ser universals. Les legislacions esdevenen obsoletes, transitòries i caduques i cal revisar-les constantment i adequar-les als canvis tecnològics, culturals i ètics.

Canvis que són incapaços d'adscriure's a models universals que facilitin la convivència, perquè sembla ser que no hi ha un denominador comú de totes les formes actuals del comportament social, i som incapaços d'establir les barreres entre el bé i el mal perquè aquests conceptes no són més que l'adequació o no dels comportaments a les regles de la moralitat imperant que està inexorablement sotmesa a canvis constants.

Canvis que poden ser manipulats per “lobbys” o pels controladors dels mitjans de comunicació i de les xarxes socials que, en comptes d’educar, informar, formar opinió i entretenir, poden esdevenir, si no estem atents, en adoctrinament, en comptes d’educació, influència, en comptes d’informació, persuasió, en comptes de formació d’opinió i alienament, en comptes d’entreteniment.

I és en aquest marc, on hem de defensar la nostra llibertat individual de comportament en un entorn social, al qual s’afegeix la necessitat d’interrelacionar amb terceres persones per poder dur a terme aquest intent d’immortalitat, amb la gestació subrogada, on les vides dels “altres” es veuran alterades de forma significativa per les nostres decisions, i on els límits de la propietat del propi cos s’enfronten a les tradicions mil·lenàries i a les mateixes lleis “de la natura”, i potser, a la mateixa essència de l’existència del ser humà: els principis de la reciprocitat (no fer als altres el que no vulguis que et facin a tu), i el principi de la universalitat (on la generalització de qualsevol acció ha de ser la mesura de la seva adequació o inadequació).

És en aquesta recerca dels valors bàsics de la convivència on apareix la Declaració Universal dels Drets Humans, que constatem que no és del tot universal com alguns voldrien, però que reconeix la dignitat humana, la igualtat i la llibertat com a base inalienable de l’individu. Malgrat això, comprovem que les capacitats per implementar-les són limitades i es manifesten com ineficaces, incompetents i insuficients en un món on la legalitat, la moralitat i la justícia prenen camins divergents davant d’un públic atònit contemplant tanta inoperància col·lectiva.

I ens entestem en buscar aquells valors morals en permanent progrés que determinin l’avenç ètic de la humanitat.

I és en aquest teatre d’incerteses, on en l’interior de cada individu, en un intent atàvic de preservar la identitat, creix incessant la voluntat d’immortalitat.